

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາບະຊາຂົນສົງສຸດ

ເລກທີ 01 /ສບສ

ມະດດກລາງ

ຂອງ

ສະພາບະຊາຊົນສົງສຸດ ແຕ່ງ

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕແລະຊາຊົນລາວ
ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາວັດຖຸທຳມະນຸນ ແຕ່ງ

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ.

ພາຍຫລັງໄດ້ລົບລົວອາຄີພິບໆລົ່ງກໍວ່າງຂອງລາງ ແລະ ເລີກຜູ້
ເບື້ອໃນລັດຖະທຳມະນຸນ ແຕ່ງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ
ລາວທີ່ສະເໜີໄລຍະ ທ່ານປະທານຄະນະກົມະການກ່ຽວັດຖະທຳມະນຸນ.

ກອງປະຊຸມຄັ້ງທີ 6 ສະແໜ່ງສາມັນຂອງສະພາບະຊາຊົນສົງສຸດ ອຸດ
ທີ II ໃນວາລະປະຊຸມຕອນບໍ່ຢາ ວັນພຸດທີ 14 ສິງຫາ 1991.

ຕົກລົງ

ມາດຕາ 1. ຮັບຮອງເອົາວັດຖະທຳມະນຸນ ແຕ່ງ ສາທາລະນະລັດປະຊາ
ທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ຮັບຮັບສົງເປັນຕົວກະສັນ.

ມາດຕາ 2. ມະດີຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ບັນດາຕົ້ນໄດ້ລົງລາຍເຊັນ
ເປັນຕົນໄປ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 14 ສິງຫາ 1991

ປະທານບະຫຼຸດສົງສຸດ ປະຊາຊົນສົງສຸດ

ຫຼຸກກ ຫຼຸກກ ຫຼຸກກ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ເລກທີ 55 /ມທບທ
ລົງວັນທີ 15/8/91

ລົດຖະດໍາລັດ

ຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ລັດຖະທຳມະນຸນແຫ່ງ

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ.

– ອີງຕາມມະຕິຂອງກອງປະຊຸມຕູ້ແທນທີ່ວປະເທດ ຊັ້ງວັນ
ທີ 2 ຫັນວາ 1975 ວ່າດ້ວຍການແຕ່ງຕາງປະທານປະເທດ.

– ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາປະຊົນສູງສຸດ ແຫ່ງ ສາ
ທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສະບັບແລກທີ
04/ສປສ, ລົງວັນທີ 19 ເມສາ 1988.

– ອີງຕາມມະຕິຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມ ຊັ້ງທີ 6 ສະໄໝສາ
ມັນຂອງສະພາປະຊາຊົນສູງສຸດ ລູດທີ ॥ ກ່ຽວກັບການຮັບຮອດ
ອ້ອງລັດຖະທຳມະນຸນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະ
ຊາຊົນລາວ, ສະບັບແລກທີ 07/ສປສ ລົງວັນທີ 14 ສິງຫາ 1991.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ

ອອກລັດຖະດົກລັດ:

ມາດຕາ 1. ບະກາດໃຊ້ລັດຖະທຳມະນຸນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ
ປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 2. ລັດຖະດົກລັດສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດ ມັບແຕ່ມີເລົາ
ລາຍເຊັນເບັນຕົນໄປ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 15 ສົງຫາ 1991.

ຜູ້ອໍານວຍກົມພາບລັດຖະບານປະເທດ

ພູມ ວຽວຈັນ

ໜວດທີ I

ລະບອບການມືອງ

ນາດຕາ 1. ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ລາວ ເປັນປະເທດເອກະລາດ, ມີອຳນາດອະທິປະໄຕ ແລະ ຜົນແຜ່ນດີນອັນສົບຖ້ວນ ລວມທັງໝອດນັ້ນນັ້ນ ແລະ ນ່ຳນັ້ນພົ້ງ; ເປັນປະເທດເອກະພາບຂອງທຸກຊົນເຜົ່າ ທີ່ຕັດແຍກອອກຈາກ ກັບປໍ່ໄດ້.

ນາດຕາ 2. ລັດແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ. ອຳນາດທັງໝົດ ເປັນຂອງປະຊາຊົນ, ໄດຍປະຊາຊົນ ແລະ ເພື່ອຜົນປະໄຕຍຸດ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍບັນດາ ຊັນເຕີນຢູ່ໃນສັງຄົມ ໄດຍແມ່ນກຳມະກອນ, ກະສິກອນ ແລະ ນັກຮຽນຮູ້ ບັນລາຊົນເປັນຫລັກແຫ່ງ.

ນາດຕາ 3. ສິດເປັນເຈົ້າປະເທດອາດ ຂອງປະຊາຊົນ ບັນ ດາເຜົ່າໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ ແລະ ຮັບປະກັນດ້ວຍການ ເຄື່ອນໄຫວຂອງລະບົບການມືອງ ເຊິ່ງມີພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວເປັນແກ່ນນັ້ນ.

ນາດຕາ 4. ສະພາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນອົງການຕົວແທນ

ହର୍ଷପତ୍ରାବୀନ ଗାନ୍ଧୀଓଟାଙ୍ଗଶମବିନଶ୍ୟାଣ୍ଟେଜାର
ମୁଖପତ୍ରିବଦ୍ଧମହାତ୍ମାଜନ୍ମହିତେ, ଶଶ୍ଯେଖାଳ, କୈତକିଂ
ଏବ ଲିଙ୍ଗରତ୍ନମନ୍ୟବୀଳପ.

ຜູ້ປ່ອນບັດລົດອາກັນມີສິດສະແໜີບິດຜູ້ແບບຂອງຕົນໄດ້ຖ້າ
ຫາກເຫັນວ່າ ມີການປະພິດຕົນ ບໍ່ສົມງຽດສັກສື ແລະ ອາດ
ຄວາມໄວ້ວ່າງໃຈຈາກປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 5. ສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ທຸກອີງການຂອງລັດ
ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຄືອນໃຫວ ຕາມຫລັກການ ລວມ
ສູນປະຊາທິປະໄຕ.

ມາດຕາ 6. ວັດທີກັບຄ່ອງສິດອີດສະລະພົບ ແລະ ສິດປະຊາທິປະໄຕ ອອງປະຊາຊົນ ທີ່ບໍ່ມີໃເຈຈະລ່ວງລະເມີດໄດ້. ບຸກຄົງການ ແລະ ພະນັກງານຂອງລັດ ຕ້ອງໂຮສະນາອືບຕົມບັນດານະໂຍບາລ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ພ້ອມກັນຈົດຕັ້ງປະຕັບດ ເພື່ອຮັບປະກັນສິດ ແລະ ເຜີບປະໂຫລດອັນຊອບທຳຂອງປະຊາຊົນ. ຫ້າມຫຼຸກການນະທຳແບບອາລິກສິດ, ໂໜ້ນຂູ້ອັນຈະກໍ່ຄວາມສະເລ່າຍ ໄດ້ງຽງດັບສັກສິ, ກ່າງກາລ, ອືວີດ, ຈິດໃຈ ແລະ ອັບສິມບັດຂອງປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 7. ແບລະວສ້າງອີກ, ສະຫະພັນກົມມະບານລາວ, ອະນະຊາວໜ່ຳມປະຊາວຸນປະຕິວັດລາວ, ສະຫະພັນແມ່ລົງລາວ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສ້າງຄົມເບັນປ່ອນ

ຕົກ້າໄຄນ່າຄວາມສາມັກສີ ແລະ ບ່ານະດີມບັນດາວິນຈິນ ຂອງ
ທຸກລົງໃຫຍ່ ເຊິ່ງກ່ຽວມີເພາະກິດປຶກບັກກໍາສາ ແລະ ສ້າງ
ສາປະເທດຊາດ, ເສີມຂະໜາຍລົດບັນດາຈົ່າຂອງປະຊາຊົນ,
ປຶກບັກກໍາສາສີລາ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ຂອງສະ
ມາຊີກໃນອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ.

ລັດປະຕິບັດທຸກມາດຕະການ ເພື່ອຂະຫຍາຍ ແລະ ສົງລະ
ດັບສະດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງທຸກລົງທຶນເຜົ້າໃຫ້ສູງຂັ້ນແລ້ວລາຍງ.

ມາດຕາ 10. ລັດຖ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍລັດຖະທຳມະນຸນ

ແລະ ກົດໝາຍ. ທຸກອີງການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ ແລະ ລັດ, ບັນດາອີງການຈັດຕັ້ງມະຫາວິນ, ອີງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ພິບລະເມືອງທຸກຄົນ ຕ້ອງເຄື່ອນໄຫວຢູ່ໃນຂອບຂອດ ຂອງລັດຖະບານ ແລະ ກົດໝາຍ.

ນາດຕາ 11. ລັດປະຕິບັນຂະໄລບາຍ ປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບທີ່ວປາງວິນ ແລະ ກອບດັບ.

ກໍ່ລັງປ້ອງກັນຊາດ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕ້ອງເຮືອດຊູ້ ຄວາມຈົ່ງຮັກພັກດີຕໍ່ປະເທດຊາດ ແລະ ຕໍ່ປະຊາວິນ; ປະຕິບັດໜັ້ງທີ່ປຶກບັກຮັກສາໝາງເປີນຂອງການປະຕິວັດ, ປຶກບັກຮັກສາວິວິດ, ວັບສິນ ແລະ ການອອກແກງງານຂອງປະຊາວິນ; ຕ້ອງປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນພາລະກິດ ພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ນາດຕາ 12. ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕປະຊາວິນ ລາວ ປະຕິບັນຂະໄລບາຍການຕ່າງປະເທດ ສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ມິດຕະພາບ ແລະ ການຮ່ວມມື; ຂະຫາຍາລສາຍພົວພັນ ແລະ ການຮ່ວມມືກັບທຸກປະເທດ ບົນຫລັກການຍູ້ຮ່ວມກັນໂດຍສັນຕິ, ເຄີຍົບເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕ, ເຜີຍແຜ່ນດິນອັນຈິບກ້ວນຂອງກັນ, ບໍ່ແຂງແຂງເຂົ້າວຽກງານພາຍໃນຂອງກັນ, ສະແໜີພາບ ແລະ ຕ່າງໆຢ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ.

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາວິນລາວ ສະຫຼັບສະ

ໝູບການຕໍ່ສູ້ອງປະຊາຊົນໃນເວລາ ແດ້ອສັນຕິພາບ, ອົກະລາດແຫ່ງຊາດ, ປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ອວຍມັງກຳວໜັງ ຫາງສັງຄົມ.

៩

ລະບອບສັດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ

ມາດຕາ 13. ລະບອບສະດຖະກິດ ຍ່ສາທາລະນະລັບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນສະດຖະກິດຫລວງພາກສ່ວນທີ່ມີຈຸດ ຜູາຍຂະຫຍາຍຫລາຍການຜະລົດ ແລະ ເບີດກ່ວາງການຈະລາ ອອນ, ຫັນສະດຖະກິດທີ່ມະນະຊາດໄປສູ່ສະດຖະກິດສືບຄ້າ, ຕັດໃຫ້ ພົບຖານສະດຖະກິດແຫ່ງຊາດມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງສູ່ ໂດຍ ແລະ ທີ່ການຂະໜາດໃຫ້ການເປັນຍຸ່ທ່າງດັ່ງນັ້ນ ແລະ ອີຣີໂຈໂຄອາ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃຫ້ສູງຂົບເລືອຍງ.

ມາດຕາ 14. ລັດບິກບໍ່ອາ ແລະ ໜີ້ມຂະຫຍາຍບັນດາ
ຮູບການກຳມະສິດຂອງລັດ, ລວມໝູ້, ເອກະເຫດ, ກຳມະສິດ
ເອກະຊົບຂອງບາຍທຶນພາຍໃບປະເທດ ແລະ ກຳມະສິດຂອງ
ຊາວຕ່າງປະເທດ ທີ່ມາລົງທຶນຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະ
ໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

వదశ్రీస్మి లోభగయాగసుబ్రహ్మనాయకురెడ్డిఱైంగ్ ఇంజినీర్లు ఎవరు

ນາດຕາ 15. ລັດປົກບ້ອງສີດກ່ຽວກັບກຳມະສິດ (ສີດ
ຄອບຄອງ, ສີດນຳໃຊ້, ສີດໂອນ) ແລະ ສີດສືບທອດເຊັບສິນ
ບັດຂອງ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ. ສຳລັບທີ່ດີນ ທີ່ເປັນກຳ
ມະສິດຂອງວົງຈະນາຍຈະແຫ່ງຈາດນັ້ນ, ລັດຮັບປະກັນສີດນຳ
ໃຊ້, ສີດໂອນ ແລະ ສີດສືບທອດຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 16. ການຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດ ແມ່ນປະຕິບັດ
ຕາມກົບໄກເສດຖະກິດຕະຫລາດ ທີ່ມີການດັດສິນຂອງລັດ,
ປະຕິບັດຫລວກການສົມທິບ ການຄຸ້ມຄອງລວມສູນເປັນເອກະ
ພົບ ອອງຮະແບຍການສູບກາງ ກັບການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດ
ອຸປະກຳມີຄອງໃຫ້ທ້ອງດຸນຢ່າງສົມເຕີດສົມເຕີນ.

ມາດຕາ 17. ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພົບລະເມືອງທຸກ
ຄົນ ຕ້ອງປົກປັກກັບສ່າງແວດລ້ອມ, ປົກປັກກັບສ່າງລູບພະຍາ
ກອນ ຫຼັມມະຊາດ: ໜັງດີນ, ພົບດີນ, ປ່າໄມ້, ສັດ, ໄຫລ່ງນິ້ງ
ແລະ ອົງການ.

ມາດຕາ 18. ວັດສິ່ງແສົມ ແລະ ພະນຸການຂະໜາຍ
ການ ພົວພັນແສດຖະກິດກັບຕ່າງປະເທດ ດ້ວຍຫລາວຍຸດປະການ

ບົນຫລັກການເຄີ່ງລົບອອກຂວາດ, ອະທິປະໄຕຂອງກັນ. ສະແໜີ ພາບ ແລະ ຕ່າງຢ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ.

ມາດຕາ 19. ລັດເຄີ່ງໃຈໃສ່ ຂະຫາຍາຍການສຶກສາ ຕິດພັນກັບການກໍ່ສ້າງອົບຮຸ້ນໃໝ່ໃຫ້ເປັນພົນລະເມືອງດີ. ການເຄື່ອນໄຫວການສຶກສາ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ວິທະຍາສາດ ແມ່ນແບ່ນໃສ່ລົງລະດັບຄວາມຮູ້, ນັ້ງໃຈຮັກຊາດ, ຮັກລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ, ນັ້ງໃຈສາມັກຄືປອງດອງລະຫວ່າງບັນດາ ເຕົ່າ, ເຊີ້ມຊະຕິເປັນເຈົ້າຂອງປະເທດຊາດ. ປະຕິບັດລະບອບການສຶກສາຂຶ້ນປະດຸນແບບບັງຄັບ. ລັດອະນຸຍາດໃຫ້ເປີດໄກ່ງຽນອອກຊົນ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວຕາມຫລັກສູດ ຂອງລັດ. ລັດ ແລະ ປະຊາຊົນສົມທິບກັນກໍ່ສ້າງໄກ່ງຽນຫຼາຍໆ ແລ້ວ, ຕັດໃຫ້ການສຶກສາກາລເປັນລະບົບທີ່ອືບຖ້ວນ, ເຕົ່າໃຈໃສ່ຂະຫາຍາຍການສຶກສາຢູ່ໂຮດຊົນເຕົ່າ.

ລັດສົມຂະຫາຍາລັດທະນະທຳ ທີ່ເປັນມູນຄູອອັນດີ່ງນີ້ ຂອງຊາດ ສົມທິບກັນການຮັບເຄີ່ງວັດທະນະທຳອັນກ້າວໜ້າ ຂອງໄລກ, ກຳຈັດຫຼຸກບໍາກິດການ ທີ່ຫລືຫຼັກຈຳນັບແບ່ນແວທີ່ ແລະ ວັດທະນະທຳ. ສ້າງສົມການເຄື່ອນໄຫວທາງຈຳນັບວັດທະນະທຳ, ສົລະປະວັນນະຄະດີ ແລະ ຖະແຫລາງຂ່າວລວມທັງໝູ ໄຂດູດອລ. ບົກບັກຮັກສາວັດຖຸບຸການ ແລະ ບຸຊະນິລະສະການຂອງຊາດ.

ມາດຕາ 20. ລັດເອົາໃຈໄສ່ຂະຫຍາຍສາທາລະນະສຸກ,
ອະນຸຍາດໃຫ້ເອກະລຸນ ເປີດການບໍລິການທາງດ້ວຍການແພດ
ຕາມລະບຽບການຂອງລັດ.

ລັດສົ່ງເສີມການຂະຫຍາຍການກິລາກາລະກຳ ແລະ ທ່ອງ
ທຽວ, ເອົາໃຈໄສ່ເບື່ງແຮງໝໍກອີບແສ້ງອົງອະ, ອອບຄົວຂອງຫຼູ້
ທີ່ແສ້ງສະຫລະ, ອອບຄົວຂອງຫຼູ້ທີ່ມີຄຸນງາມຄວາມດິຕໍ່ປະເທດ
ຊາດ ແລະ ພະນັກງານເບຸງບໍ່ນານ.

ລັດເອົາໃຈໄສ່ປະຕິບັດນະໂລບໍາລິຕໍ່ແມ່ ແລະ ເດັກ.

ໜັງວັດທີ ^၃ ສິດ ແລະ ພັນທະພັນການຂອງພິນລະເມືອງ

ມາດຕາ 21. ພິນລະເມືອງລາວ ແມ່ນຜູ້ທີ່ມີສັບຊາດ
ລາວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 22. ພິນລະເມືອງລາວ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກເລີງ
ຊາຍ, ຖານະທາງດ້ວຍສັງຄົມ, ລະດັບການສຶກສາ, ອວາມ
ເຊື່ອຄື ແລະ ອົນເຜົ່າ ລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສະເໜີພັບຕໍ່ໜ້າກົດ
ໝາຍ.

ມາດຕາ 23. ພົບລະເມືອງລາວຕູ້ທີ່ມີອາຍຸແຕ່ສີບແປດ
ບີ້ຂັນໄປມີສິດບ່ອນບັດລົດອົກຕັງ ແລະ ຕູ້ທີ່ມີອາຍຸແຕ່ຊາວ
ອົດບີ້ຂັນໄປມີສິດສະໜັກຮັບລົດອົກຕັງ, ເວັບສັງແຕ່ຕູ້ສັງ
ຈິດ ແລະ ຕູ້ທີ່ຖືກສາບຕັດສິນປິດສິດລົດອົກຕັງ ແລະ ສະ
ໜັກຮັບລົດອົກຕັງ.

ມາດຕາ 24. ພົບລະເມືອງລາວ ມຶ່ງຊາລມີສິດຫົ່ວ
ຫຽມກັນ ໃນດັບກວນເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-
ສັງຄົມ ແລະ ອອບອີວ.

ມາດຕາ 25. ພົບລະເມືອງລາວ ມີສິດໄດ້ຮັບກວນສຶກ
ສາກົ່າກົງນ.

ມາດຕາ 26. ພົບລະເມືອງລາວ ມີສິດທຳງານ ແລະ
ປະກອບອາຊີບ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບກິດໝາຍ. ຕູ້ອອກແຮງງານມີສິດ
ໄດ້ພັກຍ່ອນ, ມີສິດໄດ້ຮັບກວນບຶ່ນບົວໃນເວລາເຈັບເປັນ, ມີ
ສິດໄດ້ຮັບກວນຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນກໍລະນີທີ່ໝີຄວາມສາມາດ
ອອກແຮງງານ, ສັງອົງອະ, ໃນເວລາເຖິງແມ່ວນ ແລະ ໃນກໍລະນີ
ອື່ນງາຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 27. ພົບລະເມືອງລາວ ມີສິດສະລືບໃນ
ກວນຕັ້ງຢູ່ມລໍາເນົາ ແລະ ໃນກວນໄບມາຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້
ໃນກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 28. ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດຮ້ອງຂຶ້ນຕໍ່ວ່າ, ກ່າວພ້ອງ ແລະ ສະເໜີຄວາມເຫັນຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອອງວັດ ກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ພົວພັນແດງສີດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ລວມ ຫລື ສີດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດສະເພາະຂອງຕົນ.

ຄົ້ນຮ້ອງຂຶ້ນຕໍ່ວ່າ, ການກ່າວພ້ອງ ແລະ ຄວາມເຫັນຂອງ ພົນລະເມືອງຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂຕາມທີ່ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 29. ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດໄລຍບໍ່ມີໃຜຈະ ລ່ວງລະເມີດໄດ້ ທາງດ້ານກ່າງກາຍ ແລະ ເຮັດສະຖານ. ພົນລະເມືອງລາວ ຈະບໍ່ຖືກຈັບຕົວ ຫລື ກວດຄົນຄົ້ນຫາກບໍ່ມີ ຄຳຕົກລົງ ຫລື ອະນຸມັດຂອງອົງການທີ່ມີສິດອໍານາດ, ເວັນ ເສັງຕ່າງໆໃນກໍລະບົບທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ .

ມາດຕາ 30. ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດສະລີພົບ ໃນ ການຊ່ວ້ອນີ ຫລື ບໍ່ຊ່ວ້ອນີສາສະໜາ.

ມາດຕາ 31. ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດສະລີພົບໃນ ການບາກວັ້ນ, ໂຮັດຂຽນ, ໄກມຊຸມບຸນ, ຈັດຕັ້ງສະມາ ຄົນ ແລະ ເດີບຂະບວນທີ່ບໍ່ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 32. ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດສະລີພົບ ໃນ ການຄົນຄົ້ວ ແລະ ນຳໃຊ້ຄວາມກໍ່າວໜັ້ງທາງດ້ານວິທະຍາ

ສາດ-ຕັກນິກ ແລະ ຕັກໄຟໄລຍື, ບະດີດສ້າງສີລະບະວັນນະຄະດີ ແລະ ດຳເນີນການເຄື່ອນໄຫວວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 33. ລັດບີກບ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຕລາດອັນ ກົກກົດໝາຍຂອງພົນລະເມືອງລາວທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 34. ພົນລະເມືອງລາວ ມີພັນທະນີລົບລັດ ຖະໜົນນະບຸນ ແລະ ກົດໝາຍ, ປະຕິບັດລະບຽບການອອກ ແຮງງານ, ລະບຽບການດຳລົງຊີວິດ ຂອງສັງຄົມ ແລະ ອວານເປັນລະບຽບຮັບຮັດຂອງບ້ານເມືອງ.

ມາດຕາ 35. ພົນລະເມືອງລາວ ມີພັນທະແສ້ງພາສີ ແລະ ສ່ວລສາອາກອນຕາມລະບຽບກົດໝາຍ

ມາດຕາ 36. ພົນລະເມືອງລາວ ມີພັນທະບົກບັກກັກ ສາບະເທດຊາດ ແລະ ບ້ອງກັນອວາມສະຫງົບ, ປະຕິບັດ ພັນທະການທະຫານຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 37. ອົາວຕ່າງດັ່ງລາວ ແລະ ຜູ້ບໍ່ມີສັນຊາດກຳນົດໄດ້ຮັບການບ້ອງກັນສິດ ແລະ ເສລີພາບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນກົດໝາຍຂອງສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ ລາວ, ມີສິດຮ້ອງພ້ອງຕໍ່ສານ ແລະ ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ, ມີພັນທະເຄື່ອງ
ລົບລັດຖ່າມະນຸນ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສາທາລະ
ນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ .

ມາດຕາ 38. ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ
ລາວ ອະນຸຍາດການລົບໄຫ້ແກ່ອືນຕ່າງປະເທດ ຫຼັກປາປາບ
ບ້າມຢ້ອນໄດ້ທຶນການຕໍ່ສູ່ແຍ້ອອິດສະລະພາບ, ອວາມເປັນ
ທຶນ, ສັນຕິພາບ ແລະ ພາລະກິດວິທະຍາສາດ .

ໜັວດ ທີ່ ສະພາແຫ່ງຊາດ

ມາດຕາ 39. ສະພາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນອົງການນິຕິບັນ
ຫຼັມືສິດຕິກລົງ ບັນດາບັນຫາພືນຖານ ອອງ ປະເທດຊາດ,
ທຶນເປັນອົງການຕິດຕາມກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວ ອອງອົງ
ການບໍລິຫານ ແລະ ຕຸລາການ.

ມາດຕາ 40. ສະພາແຫ່ງຊາດມືສິດ ແລະ ຫຼັກທີ່ດັ່ງນີ້ :

1. ສ້າງ, ຂັບຄອງເອົາ ຫລື ບ່ຽນແປງລັດຖະທຶນມະນຸນ;

2. ພິຈາລະນາ, ກັບຄອງເອົາ, ບ່ຽນແປງ ຫລື ລົບລັ້ງ ກົດໝາຍ;
  3. ກຳນົດ, ບ່ຽນແປງ ຫລື ລົບລັ້ງພາສີ ແລະ ສ່ວນສາ ອາກອນ;
  4. ພິຈາລະນາ, ກັບຄອງເອົາແຜນທຸລະຫະສາດ ແຕ່ງການ ພັດທະນາສະດຸກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຖົບປະມານແຕ່ງລັດ;
  5. ເລືອກຕັ້ງ ຫລື ປິດຕຳແຜ່ນ່າງປະຫານປະເທດ ແລະ ກອງປະຫານປະເທດ ຕາມການສະໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຕ່ງຊາດ;
  6. ພິຈາລະນາ, ກັບຄອງເອົາການແຕ່ງຕັ້ງ ຫລື ການປິດຕຳ ແຜ່ນ່າງຄະນະລັດຖະບານ ຕາມການສະໜີຂອງປະຫານປະເທດ;
  7. ເລືອກຕັ້ງ ຫລື ປິດຕຳແຜ່ນ່າງປະຫານສານບະຊາວຸນສູງ ສຸດ ແລະ ອະທິໂລຍະການປະຊາວຸນໃນຕາມການສະໜີ ຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຕ່ງຊາດ,
  8. ຕົກລົງສັງຕັ້ງ ຫລື ລຸບເລົີກະຊວງ, ອົງການຫຽບເທົ່າ ກະຊວງ, ແຂວງ ແລະ ກຳແຜງນະຄອນ; ຕົກລົງເຮັດ ແລນຂອງແຂວງ ແລະ ກຳແຜງນະຄອນຕາມການສະໜີຂອງນາລິກລັດຖະມົນຕີ;
  9. ຕົກລົງນີ້ລະໂທກຳ;
  10. ຕົກລົງໃຕ້ສັດຕະລາບັນ ຫລື ລົບລັ້ງສົນທີສັນລາ, ສັນລາ ທີ່ໄດ້ແຈ້ງກັບຕ່າງປະເທດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະ

ប្រចាំរាប់នាមវិវ;

11. ຕົກລົງບັນຫາສົງຄາມ ຫລື ສັນຕິພາບ;
  12. ຕິດຕາມການເຄີຍລົບລົດຖະໜົນຂຶ້ນ ແລະ ກົດໝາຍ;
  13. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ບັນຫອັນງານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນ ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 41. ສະມາຊິກສະພາແຫ່ງອົາດ ແມ່ນພືບລະ
ເມືອງລາວເປັນເປົ້າລົ້ອກຕົງຕາມລະບຽບການ ຫີດໄກ້ບົດໄວ້
ໃນກົດໝາຍ.

ଶବ୍ଦାର୍ଥୀଙ୍କରେ ମିଳିବାରେ ପରିଚୟ ଦିଆଯାଇଛି.

ການລົ້ອກຕັ້ງສະພາແຫ່ງຊາດສູດໃໝ່ ຕ້ອງໃຫ້ແລ້ວ ຢ່າງ
ຊັ້ງທີ່ກໍສືບວັນກໍອນສະພາແຫ່ງຊາດສູດເນື່ອຈະໝົດອາຍຸການ.
ໃນກໍລະນີທີ່ເກີດສົງຄາມ ຫຼື ດ້ວຍສາເຫຼືອນໆ ເຊິ່ງກໍ
ຄວາມຫຼັ້ງຍາກໃຫ້ແກ່ງໜບລົ້ອກຕັ້ງນີ້ນສະພາແຫ່ງຊາດອາດ
ຈະຕໍ່ອາຍຸການຂອງຕົນກໍໄດ້, ແຕ່ຕ້ອງດຳເນີນການລົ້ອກຕັ້ງ
ສະພາແຫ່ງຊາດສູດໃໝ່ຢ່າງຊັ້ງບໍ່ໃຫ້ເກີນຫຼິກເດືອນ ພາລຫລວງ
ສະພາບການໄດ້ກັບຄືນສູ່ບີກະຕິ.

ມາດຕາ 42. ສະບັບຕ່າງໆຊາດ ເລືອກຕັ້ງອະນະປະປະຈຳ
ຂອງ ຕົນ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍປະທານ, ກອງປະທານ ແລະ
ກົມະການ ຈຳບວນຫຼື່ງ.

ປະທານ ແລະ ກອງປະທານສະບັບຕ່າງໆ ຫຼັງເປັນປະ

ທັນ ແລະ ອອງປະຫາວຄະບະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 43. ຄະບະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດມີສິດ ແລະ ຫຼັງ ທັດງານ:

1. ນະກູມກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ກັບປະກັນໃຫ້ ສະພາແຫ່ງຊາດປະຕິບັດແຜນການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້;
2. ຕົກລາມໝາຍ ແລະ ອະທິບາຍລົດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກິດໝາຍຕ່າງໆ;
3. ຕິດຕາມກວດກາການເຂົ້າອືນໃຫວ ອົງບັນດາອົງການບໍລິຫານ ແລະ ອົງການຕຸລາການໃບໄລຍະເວລາທີ່ສະພາ ແຫ່ງຊາດບໍ່ໄດ້ເປີດປະຊຸມ;
4. ກຽກໂຄມກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ;
5. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ຫຼັງທີ່ອໍ່ນໍາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 44. ສະພາແຫ່ງຊາດ ເປີດປະຊຸມ ສະແໜສາ ວັນ ປີລະສອງເທື່ອ ໂດຍແມ່ນຄະບະປະຈຳ ສະພາແຫ່ງຊາດ ເບັນຕຸ້ກຽກໂຄມ.

ຄະບະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ອາດຈະກຽກໂຄມກອງປະຊຸມ ສະແໜວິສາມັນກໍໄດ້ ດັ່ງຕາມຕົ້ນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 45. ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຈະດຶງເບີນ

ໄດ້ກຳຕໍ່ມື່ອຕາກມີສະມາຊີກຈຳນວນຕາລີກ່ວາເຄື່ອງຫຼົງຂອງ
ສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດ ຫ້າຍືດທີ່ເຂົ້າກ່ວມ.

ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຈະມີຄຸນຄ່າໄດ້ກຳຕໍ່
ມື່ອຕ້ອງໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງຕາລີກ່ວາເຄື່ອງຫຼົງຂອງຈຳນວນ
ສະມາຊີກຫ້າຍືດທີ່ເຂົ້າກ່ວມກອງປະຊຸມ, ເວັນສັງແຕ່ກໍລະນີ
ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 54 ແລະ ມາດຕາ 80 ຂອງລັດຖະ
ທຳມະນູນ.

ມາດຕາ 46. ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ມີສິດສະ
ໜີ ກ່າງກີດໝູ້ລົມດ່ານ:

1. ປະທານປະເທດ;
2. ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ;
3. ລັດຖະບານ;
4. ສານປະຊາວົນສູງສຸດ;
5. ອະທິໂລຍະການປະຊາວົນ;
6. ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາວົນຂົນສູນກາງ.

ມາດຕາ 47. ກິດໝູ້ລົມທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຮັບຮອງ
ເອົາແລ້ວບັນຕົ້ນຕ້ອງໄດ້ປະກາດໃຊ້ ໂດຍປະທານປະເທດ ຢ່າງ
ຊັ້ງປໍ່ໃຫ້ເກີນສາມສຶບວັນນັບແຕ່ມີໄດ້ຮັບຮອງເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນ
ໄລຍະ ເວລາດັ່ງກ່າວບັນປະທານປະເທດມີສິດສະໜີໃຫ້ ສະ
ພາແຫ່ງຊາດພິຈາລະນາຄົນໃໝ່. ກິດໝູ້ລົມທີ່ໄດ້ນຳອອກພິ

ຈາລະນາຄົມໃໝ່ນີ້ ດັ່ງວ່າສະພາແຕ່ງຊາດຕະການຕົກລົງ
ຕົກລົງເລີນເອົາຕາມເດືອນ ແລ້ວປະທານປະເທດກໍ່ຕ້ອງປະກາດໃຊ້
ພາຍໃນກໍານົດສຶບຫ້ວັນ.

ມາດຕາ 48. ບັນດາບັນຫາທີ່ກ່ຽວພັນ ເຖິງອຸາຕາກຳ
ຮອງ ປະເທດລູກາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນໄຕລໍ່ຫລວງ ອອງ
ປະຊາວົນ ຕ້ອງເງິນສະພາແຫ່ງອຸາດ ຫຼື ອະນະປະຈຳ
ສະພາແຫ່ງ ອຸາດໃບລະຫວ່າງສອງສະໄໝກອງປະຊຸມ ອອງສະ
ພາແຫ່ງອຸາດ.

ມາດຕາ 49. ສະພາແຫ່ງຊາດສັງຄົງບັນດາກຳມົງທີ່
ການ ອອງຕົນ ເຊິ່ງມີໜ້າທີ່ພິຈາລະນາກ່າງກິດໝາຍ, ກ່າງລັດ
ຖະດຳລັດ ແລະ ກ່າງລັດຂະບັບໜັດ ແລວນຳສະເໜີຕໍ່ຄະນະ
ປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ປະຫານປະເທດ; ພ້ອມທັງຊ່ວຍ
ສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດປະຕິບັດ
ສຶດກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການບໍລິຫານ ແລະ ອົງ
ການຕຸລາການ.

ມາດຕາ 50. ສະມາຊິກສະພາແຕ່ງຊາດ ມີລົດຊັ້ນດັນ
ບໍລິກລັດຖະມົນຕີ ຫຼື ສະມາຊິກລັດຖະບານ, ປະຫວັນສານ
ປະຊາຊົນສາງສັດ ແລະ ອະທິໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ອົງການ ຕັ້ງບຸກຄົນທີ່ຖືກອັກຄົມນີ້ ຕ້ອງຕອບຕໍ່ທີ່ປະສົມ
ສະພາແຕ່ງຊາດ ດ້ວຍລາວດາ ຕັ້ງບຸກຄົນທີ່ປະສົມ

ମାରଣୀ ୫୧. ଶଖମାଘିକଳେଖଯାଙ୍ଗେତ୍ରେଭାବ ଜେବେଳ୍ଲିଗଠ୍ୟା
ଦେଖିବାରେ ତାହା ଗାନ୍ଧି, ପାତାଗପ୍ରଦୀକରଣାମତ୍ତେବିଷ୍ଟିତା
ଶଖଯାଙ୍ଗେତ୍ରେଭାବ ତାହା ଉପରେ ଉତ୍ତରାଳମଧ୍ୟରେ ପରିଚୟ
କରିବାକାଳେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଭବ ପାଇଲା.

ໃບກໍລະນີທີ່ມີການກະທົງຜິດ ເຊິ່ງໜັ້ງ ທີ່ມີ ອົບດ່ວນນັ້ນ ອີ່
ການທີ່ໄດ້ກັບຂ້າງສະມາຊີກສະພາແຕ່ງອຸາດ ຕ້ອງລາຍງານຫັນ
ທີ່ໃຫ້ສະພາແຕ່ງອຸາດ ທີ່ມີ ຄະບະປະຈຳສະພາແຕ່ງອຸາດ ໃບລະ
ຫວ່າງສອງສະໄໝກອງປະຊຸມຂອງສະພາແຕ່ງອຸາດ ເພື່ອພິຈາ
ລະບາດົກລົງ. ການສືບສວນ, ສອບສວນບໍ່ເບັນສາເຫດພາໃຫ້
ສະມາຊີກທີ່ຖືກດຳເນີນຄະດີຂອງປະຊຸມສະພາແຕ່ງອຸາດ.

៤

ପାତ୍ରବିନ୍ଦୁପାତ୍ର

ມາດຕາ 52. ປະທານປະເທດ ເປັນປະມຸກລັດ ແຫ່ງ
ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ, ເປັນຜູ້ຕາງ
ໜ້າໃຫ້ປະຊາຊົນລາວບໍ່ຄວາມເຕັ້ງ ຫັງຍຸ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງ
ປະເທດ.

ମାରଣୀ 53. ପଞ୍ଚଶିଲ ପଞ୍ଚଶିଲ ମିଶିଦ ଏଇ ଖୁବ୍ ହରାଯି :

11. ບະກາດໃຫ້ສັດຕະລາບໍນ ຫລື ລົບລ້າງສົບທີສັນລາ, ສັນລາທຸກສະບັບທີ່ໄດ້ແຊັບກັບຕ່າງປະເທດ;
12. ແຕ່ງຕ້າງຜູ້ຕາງໝໍ້ທີ່ມີອໍານາດຕັ້ນຂອງ ສາທາລະນະວັດ ບະຊາທິປະໄຕ ບະຊາວຸນລາວ ໄປປະຈຳຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫຼື ຮູ່ກວັບຄືບປະເທດ, ອັບຮອງເອົາຜູ້ຕາງໝໍ້ ທີ່ມີອໍານາດຕັ້ນຂອງຕ່າງປະເທດ ທີ່ມາປະຈຳຢູ່ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາວຸນລາວ;
13. ບະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທອ່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 54. ປະທານປະເທດ ແມ່ນສະພາແຕ່ງຊາດ
ເປັນຜູ້ລົດເອກຕັ້ງ ໂດຍໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງ ສອງສ່ວນສາມ
ຂອງຈຳນວນສະມາຊີກ ສະພາແຕ່ງຊາດທັງໝົດ ທີ່ເຂົ້າກ່ວມ
ກອງປະຊຸມ.

ປະທານປະເທດ ມີອາລຸການບໍ່ຈະ.

ມາດຕາ 55. ປະທານປະເທດ ອາດຈະມີຮອງປະທານ
ເປັນຜູ້ຊີ່ວລວງກ ແລະ ຕາງໝໍ້ໃຫ້ປະທານໃນເວລາຕິດຂັດ.
ຮອງປະທານປະເທດ ແມ່ນສະພາແຕ່ງຊາດເປັນຜູ້ລົດເອກຕັ້ງ
ໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງຫລວງກວ່າເອົາຜູ້ໝົງຂອງ ຈຳນວນ
ສະມາຊີກສະພາແຕ່ງຊາດທັງໝົດ ທີ່ເຂົ້າກ່ວມກອງປະຊຸມ.

ໜົດທີ VI

ລັດຖະບານ

ມາດຕາ 56. ລັດຖະບານ ແມ່ນອົງການ ບໍລິຫານ
ແຕ່ງລັດ.

ລັດຖະບານຄູ່ມອຄງເບື້ນໂອກະພາບ ການປະຕິບັດໜ້າທີ່
ຂອງລັດໃນຫຼາດໆນີ້: ການມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະ
ທົ່ງ-ສັງລົມ, ບ້ອງກັບຊາດ, ບ້ອງກັບຄວາມສະຫງົບ ແລະ
ການຕ່າງປະເທດ.

ମାରଣ୍ଗ 57. ଲକ୍ଷ୍ମୀବାବୁମିଶ୍ଵିର ଏବଂ ହୁଏବାନ୍ତିକୁ:

1. ປະຕິບັດລົດຄະທິມະນຸຍ, ກົດໝາຍ ແລະມະຕືອງສະພາແຫ່ງຊາດ, ລົດຄະດີ່ລັດ ແລະ ລົດຄະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ;
  2. ສະໜີກ່າງກົດໝາຍຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດ, ກ່າງລົດຄະດີ່ລັດ ແລະ ກ່າງລົດຄະບັນຍັດຕໍ່ປະທານປະເທດ;
  3. ກຳນົດ ແຜນຢຸດທະສາດ ແຫ່ງການພັດທະນາສະດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ແຜນການບົງບະມານແຫ່ງລົດປະຈຳປີ ແລ້ວນຳສະໜີໃຫ້ສະພາແຫ່ງຊາດພິຈາລະນາ ແລະ ອັບຮອງເອົາ;
  4. ອອກດຳລັດ, ມະຕີຕົກລົງ ກ່ຽວກັບການຈຸ່ມຄອງສະດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ວິທະຍາສາດ-ຕັກນິກ, ການບ້ອງກັນ

ឧរាង, ប៊ូលុយ្យុជាមនុស្សទាំងអស់ និង រាបត្រឹងរបៀបនេះ
ពាក្យបច្ចេកទេរទេ;

5. ຈັດຕັງ, ອຸນໍາ ແລະ ກວດກາງການເຄື່ອນໄຫວຂອງບັນດາ ອົງການຈຸ່ມຄອງຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປິກຄອງ ຫ້ອງຖຸນ;
  6. ຈັດຕັງ ແລະ ກວດກາງການເຄື່ອນໄຫວຂອງກຳລັງບ້ອງ ກັນຊາດ ບ້ອງກັບຄວາມສະຫງົບ;
  7. ເຊັ່ນສົບທີສັນລາ, ສັນລາກັບຕ່າງປະເທດ ແລະ ອຸນໍາ ການປະຕິບັດສົບທີສັນລາ ແລະ ສັນລາທີ່ໄດ້ເຊັ່ນ;
  8. ຖົດການປະຕິບັດ ທີ່ລົບລັ້ງຂະຕິກລົງ, ຄຳສົ່ງຂອງກະ ຊວງ, ອົງການຫຽບເທົ່າກະຊວງ, ອົງການທັນກັບລັດ ຄະບານ ແລະ ອົງການປິກຄອງຫ້ອງຖຸນ ຫຼືຂັດກັບລະ ບຽບກົດໝາຍ;
  9. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຕໍ່ນາງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດ ໝາຍ.

ມາດຕາ 58. ລັດຖະບານ ປະກອບດ້ວຍນາງລິກລັດຖະມົນຕີ, ບັນດາຮອງນາງລິກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີ ແລະ ປະທັບຜະນະກຳມະການຫຼັບເຫຼົ່າກະຊວງ. ລັດຖະບານມີອາຍຸການບັນຍື.

ମାରଣୀ 59. ବାଲିଗଲାଦର୍କମିବଟି ୫୩୯ ପରିଶୀଳନ ପରିଶୀଳନ

ເທດ ເບັນຜູ້ແຕ່ງຕາງ ໄດ້ລາງນັກປະກອງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 60. ນາຍິກລັດຖະມົນຕີ ເບັນທຶວໜ້າລັດຖະບານ, ອຸປ່ານ ແລະ ອຳນວຍລາວບອບຄຸມວຽກງານ ຂອງ ລັດຖະບານ, ຕາງໜີ້ໃຫ້ລັດຖະບານອຸປ່ານວຽກງານ ຂອງ ກະຊວາງ, ອົງການຫຽບເທົ່າກະຊວາງ ແລະ ອົງການອໍ່ນັງ ທ່ານກັບລັດຖະບານ, ອຸປ່ານ ວຽກງານຂອງເຈົ້າແຂວາງ ແລະ ເຈົ້າອອກກຳແຍ້ງນະໂຄນ.

ນາຍິກລັດຖະມົນຕີ ແຕ່ງຕາງກອງລັດຖະມົນຕີ, ກອງປະທານ ດະບະກຳມະການຫຽບເທົ່າກະຊວາງ, ກອງເຈົ້າແຂວາງ ແລະ ກອງເຈົ້າອອກກຳແຍ້ງນະໂຄນ ແລະ ເຈົ້າມືອງ.

ບັນດາກອງນາຍິກລັດຖະມົນຕີ ເບັນຜູ້ອ່ວຍງານນາຍິກລັດຖະມົນຕີ. ນາຍິກລັດຖະມົນຕີອາດຈະມອບໃຫ້ກອງນາຍິກລັດຖະມົນຕີ ຜູ້ໄດ້ຜູ້ໜີ້ ເຮັດໝັ້ນທີ່ແຫຍົນຕົນໃນວົວລາຕິດຂັດ.

ມາດຕາ 61. ສະພາແຫ່ງຊາດ ອາດຈະລົງມະຕີບໍ່ໄວ້ວາງໃຈ ລັດຖະບານ ຫລື ບຸກຄົນໄດ້ໜີ້ໃນຜະນະລັດຖະບານ ດັ່ງວ່າຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ຫລື ມີໜີ້ສ່ວນສື່ຂອງຈຳນວນສະມາຊີກສະພາແຫ່ງຊາດທັງໝົດ ຫາກສະໜີບັນຫານ ຂູບ.

ໃນໄລຍະວෙລາຊາວສື່ຂີ້ວໄມ້ ພາຍຫລັງທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ລົງມະຕີບໍ່ໄວ້ວາງໃຈລັດຖະບານແລ້ວ, ປະທານປະເທດມີ

ສິດນຳອົງບັນຫາບໍ່ໄວ້ວາງໃຈ ອອກໃຫ້ສະພາແຫ່ງຊາດພິຈາລະນາລືນໃໝ່. ການພິຈາລະນາເທື່ອທີ່ສອງຕ້ອງຫ່າງຈາກການພິຈາລະນາເທື່ອທໜ່າ ສີສີບແບດຊ່ວມາງ. ຖ້າວ່າໃນການລົງມະຕິເທື່ອໃໝ່ ລັດຖະບານຫາກຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມໄວ້ ວາງໃຈ ອີກແລ້ວກໍ່ຕອງລາຍອອກ.

໤ ໝາວດທ **VII** **ການປົກຄອງຫ້ອງກຸ່ນ**

ມາດຕາ 62. ປູ້ສາຫະລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາວິບລາວມີແຂວາງ, ກໍາແພງນະຄອນ, ເມືອງ ແລະ ບ້ານ. ແຂວາງ ແລະ ກໍາແພງນະຄອນມີເຈົ້າແຂວາງ, ເຈົ້າຄອງກໍາແພງນະຄອນ, ເມືອງມີເຈົ້າເມືອງ, ບ້ານມີບ້ານ. ເຈົ້າແຂວາງ, ເຈົ້າຄອງກໍາແພງນະຄອນ ມີກອງເຈົ້າແຂວາງ, ກອງເຈົ້າຄອງກໍາແພງນະຄອນ, ເຈົ້າເມືອງມີກອງເຈົ້າເມືອງ ເບັນຜູ້ຊ່ວຍວຽກ, ບາຍບ້ານຫຼຸ່ມໃບບ້ານທີ່ມີປະຊາວິບຫລາຍ ກໍ່ມີກອງບາຍບ້ານເບັນຜູ້ຊ່ວຍວຽກ.

ມາດຕາ 63. ເຈົ້າແຂວາງ, ເຈົ້າຄອງກໍາແພງນະຄອນ, ເຈົ້າເມືອງມີສີດ ແລະ ຫຼັງທຶນ :

1. ຮັບປະກັບການປະຕິບັດລັດຖະບໍາມະນູນ ແລະ ກິດໝາຍ,
ຈົດຕັ້ງປະຕິບັດທຸກມະຕິຄຳສັ່ງ ຫຼືຂັ້ນເທິງວາງອອກຢ່າງເຂົ້າ
ງວດ;

2. ອີ່ນຶ່ງ ແລະ ກວດການການເຄື່ອນໄຫວອາງທຸກຂະແໜງ
ການ, ທຸກຂັ້ນທີ່ຂັ້ນກັບຂອບເຂດຮັບຜິດຊາຍຂອງຕົນ;

3. ງິດການປະຕິບັດ ຫລື ລົບລົ້າງໜ້າຕົກລົງຂອງທຸກຂະແໜງ
ການທີ່ຢູ່ຂັ້ນຂອງຕົນ ຫລື ຂັ້ນລຸ່ມທີ່ຂັ້ນກັບລະບຽບກິດໝາຍ;
4. ພົມລະບົບ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳກອງຂໍ້ຕໍ່ວ່າ ແລະ ຂໍສະ
ໜີ ຂອງປະຊາຊົນຢູ່ໃນຂອບເຂດສຶກຜົ່ງນາດຂອງຕົນ ຕາມ
ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 64. ນາຍບ້ານມືຂວາມຮັບຜິດຊາຍຂອບຈົດຕັ້ງປະ
ຕິບັດລະບຽບກິດໝາຍ ແລະ ມະຕິຄຳສັ່ງຂອງລັດ, ບົກບັກ
ຮັກສາ ອາວາມສະຫງົບ ແລະ ອາວາມເປັນລະບຽບຮູບຮັບຮ່ອຍ
ຂອງບ້ານ, ພັດທະນາບ້ານໃຫ້ມີອາວາມໜັກແໜ້ນໃນທຸກດັ່ງນີ້.

໨ ໝາວດທີ VIII ອົງການຕຸລາການ

ກ. ສານປະຊາຊົນ

ມາດຕາ 65. ສານປະຊາຊົນ ແມ່ນອົງການພິພາກສາ

ຂອງລັດ ຊື່ປະກອບດ້ວຍສານປະຊາວົບສູງສຸດ, ສານປະຊາວົບແຂວງ, ກໍາແຍງປະຄອນ, ສານປະຊາວົບເມືອງ ແລະ ສານທະບານ.

ມາດຕາ 66. ສານປະຊາວົບສູງສຸດ ແມ່ນອົງການພິພາກສາສູງສຸດຂອງລັດ.

ສານປະຊາວົບສູງສຸດ ລາວດາກຄຳຕັດສິນຂອງສານປະຊາວົບທີ່ອຸ່ນ ແລະ ສານທະບານ.

ມາດຕາ 67. ກອງປະທານສານປະຊາວົບສູງສຸດ ແລະ ບັນດາຜູ້ພິພາກສາ ຂອງສານປະຊາວົບທຸກໆຂຶ້ນ ແມ່ນຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງໆ ຂອງອຸ່ນ ແລະ ສານທະບານ.

ມາດຕາ 68. ສານປະຊາວົບພິຈາລະນາ ຕັດສິນເບັນຫຼຸ່ມຄະນະ. ໃນເວລາພິຈາລະນາຕັດສິນ ຜູ້ພິພາກສາຕ້ອງເບັນໂຄກະລາດ ແລະ ມີແຕ່ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຫຼື້ນນີ້.

ມາດຕາ 69. ການຕෙ່ສວນຄະດີ ໃນທີກອງປະຊຸມສານຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງເບີດເຜີຍ, ເວັນແສງແຕ່ກຳລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ. ຜູ້ຖືກຫາ ມີສິດຕໍ່ສູ່ຄະດີທັນກີກວ່າວັພ້ອງ, ຄະນະທະບາຍອາມ ມີສິດຊ່ວຍເຫຼວືອ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ແກ້ຜູ້ຖືກຫາ.

ມາດຕາ 70. ຜູ້ຕາງໝໍ້ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ ສ້າງຄົມ

ມີສົດຂໍ້າກ່ວມໃນການດຳເນີນອະດີ ຢູ່ສອບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 71. ຄຳຕັດສົບຂອງສານປະຊາວຸນທີ່ມີເຜົນສັກ
ສິດ ທາງດ້ານກົດໝາຍແລ້ວນີ້ ທົກອົງການຈັດຕັງຂອງພັກ,
ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາວຸນ, ອົງການຈັດ
ຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ພົນລະເມືອງຫຼັກຄົມຕ້ອງເຄື່ອງລົບ; ບັນດາ
ບຸກຄົມ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງປະຕິບັດ
ຢ່າງເຂົ້າມາວ່າ.

၃. ခိုက္ခနပါဒီလာဂုဏ်ပုံချွာခြင်

ມາດຕາ 72. ອົງການໄອລະການປະຊາຊົນ ປະກອບ
ດ້ວຍ ອົງການອະຫິໄອລະການປະຊາຊົນ, ອົງການໄອລະການ
ປະຊາຊົນແຂວງ, ກໍາແພົງນະຄອນ, ເມືອງ ແລະ ອົງການ
ໄອລະການ ທະຫານ.

ອົງການໄອລະການປະຊາວຸນມີສິດ ແລະ ພ້າທີ່ດັງນີ້ :

1. ນວດກາ ນາມເຄື່ອງລົບລະບຽບກົດໝາຍ ຍ້າງຖືກຕ້ອງ^{ຫຼັກ} ແລະ ເປັນເອກະພາບຢູ່ໃນທຸກກະຊວງ, ອົງການບໍລຂນ
ກັບລັດຖະບານ, ອົງການຈົດຕາມະຫາວິນ, ອົງການ
ຈົດຕາງສັງຄົມ, ອົງການບໍລິຫານທ້ອງຖິ່ນ, ວິສາຫະ
ກິດ, ລັດຖະກອນ ແລະ ພົບລະເມືອງ.
  2. ບະຕິບັດສິດກ່າວພ້ອງ.

ມາດຕາ 73. ອະທິໄອລະການປະຊາວົນວົນໆ ການ
ເຄື່ອນໄຫວຂອງອີງການໄອລະການປະຊາວົນແຕ່ງ ສາທາລະ
ນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕປະຊາວົນລາວ.

ຮອງອະທິໄອລະການປະຊາວົນ ແມ່ນຄະນະປະຈຳສະຍາ
ແຕ່ງຊາດ ບັນຫຼຸດຕັ້ງຕັ້ງ ຫລື ປິດຕຳແໜ່ງ.

ໄອລະການປະຊາວົນ, ຮອງໄອລະການ ປະຊາວົນແຂວງ,
ກຳແພງນະຄອນ, ເມືອງ ແລະ ໄອລະການທະບານ ແມ່ນ
ອະທິໄອລະການປະຊາວົນບັນຫຼຸດຕັ້ງຕັ້ງ ຫລື ປິດຕຳແໜ່ງ.

ມາດຕາ 74. ໃນເວລາປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນນັ້ນ ອີງ
ການໄອລະການປະຊາວົນ ມີແຕ່ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ
ຄຳສັ່ງຂອງອະທິໄອລະການເທົ່ານັ້ນ.

ໜວດ ທ X

ພາສາ, ອັກສອນ, ເຄື່ອງຍາລຊາດ, ທຸກຊາດ,
ເຢັງຊາດ ແລະ ນະຄອນຫລວງ.

ມາດຕາ 75. ພາສາ ແລະ ອັກສອນລາວບັນພາສາ
ແລະ ອັກສອນທີ່ໃຊ້ບັນຫາງການ.

ມາດຕາ 76. ເຄື່ອງໝາຍຊາດຂອງສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ເບີນຮູບວົງມີນ ດັບລຸ່ມມີຮູບເຄື່ອງກົງຈັກເປັນແຂ້ວ ແລະ ໂປສີແດງຂຽນອັກສອນ ສາທາລະນະລັດ ບະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ, ສອງຂໍ້າງອ້ອມດ້ວຍກວາງໂຮງສຸກ ເບີນຮູບເພື່ອງພະຈັນ ແລະ ໂປສີແດງຂຽນອັກສອນ ສັບຕິພາບ, ເອກະລາດ, ປະຊາທິປະໄຕ, ເອກະພາບ, ວັດທະນະຄວາມ; ລະຫວ່າງກາງຂອງສອງປາຍກວາງແຂ້ວມີຮູບທາດຫລວງ, ຍຸ່ກາງຮູບວົງມີນມີຫີນຫາງ, ທົ່ງນັ, ປ່າໄມ້ ແລະ ແຂ່ອນໄຟຟ້ານັ້ນຕົກ.

ມາດຕາ 77. ບຸກຊາດຂອງສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນທຸກຝົດສົດາມ, ແຂ່ອບແດງ ແລະ ວົງເດືອນສີຂ່າວ. ລວງກ້ວາງຂອງທຸກເທົ່າສອງສ່ວນສາມ ອຸງລວງພາວ, ແຂ່ອບແດງແຕ່ລະບູ້ອົງເທົ່າກັບເຄື່ອງໜຶ່ງຂອງແຂ່ບສົດາມ ແລະ ວົງເດືອນສີຂ່າວ ກ້ວາງເທົ່າກັບສົ່ງສ່ວນຫຼາຂອງແຂ່ບສົດາມ.

ມາດຕາ 78. ແຍ້ງຊາດຂອງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວແມ່ນແຍ້ງທີ່ມີຄືວ່າແຍ້ງຊາດລາວ.

ມາດຕາ 79. ນະຄອນຫຼວງຂອງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນນະຄອນວຽງຈັນ.

ବିଦ୍ୟାଲୟର ପରୀକ୍ଷା ମାର୍ଗଦାରୀ

ມາດຕາ 80. ມີແຕ່ງອ່ານປະຊຸມສະພາແຕ່ງຊັດ ແຕ່ງ
ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວເຕົ້ານີ້ ຈຶ່ງມີ
ສິດບໍ່ຢູ່ແບ່ງລັດຖະທຳມະນຸຍ.

ໃນການປ່ຽນແປງລັດຖະບໍ່ມະນຸນ ຕ້ອງມີສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດຢ່າງໜີ້ອລຍສອງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນສະມາຊິກທັງໝົດ ເປັນຜູ້ລົງຄະແບນສຽງເຕັ້ນດີ.

